

Montréal, Canada 9.-13. mars 1988:

International Association of Dental Research (IADR)

Innen odontologisk forskning er «The General Session of the International Association of Dental Research» ett av årets høydepunkter. Årets møte, det 66. i rekken, ble arrangert i verdens nest største fransktalende by, Montréal, Canada, og samlet ca 4600 forskere.

Den vitenskapelige bredden på kongressen var imponerende: I løpet av 3 1/2 dag ble det gjennomført 15 halvdags symposier, 1202 femten-minutters muntlige presentasjoner, og utstilt 1159 plakater. I følge tradisjon ble det også arrangert en «Distinguished Speaker's Address», i år med Phil Gold, Canada, som holdt en glitrende forelesning om bruk av tumormarkører. For å gjennomføre dette mammutprogrammet ble det tatt i bruk 25 store auditorier. I tillegg ble det anvendt en sal på størrelse av en fotballbane til å stille ut ca 300 plakater hver dag.

Norske bidrag

I IADR blir alle presentasjoner inndelt i én av 17 temagrupper. Undertegnede hadde to bidrag som ble presentert i form av plakater. Den første presentasjonen var resultatene fra kvikksølvmålingene fra de to siste NTF-landsmøtene: «Occupational Exposure of Norwegian Dentists of Mercury», i gruppen Pharmacology, Therapeutics & Toxicology. Det andre bidraget var «Assessment of Class II Cavities Prepa-

red for Amalgam Restorations», i gruppen Cariology. Dette prosjektet ble presentert av Ivar A Mjør, NIOM. De fleste presentasjonene fra Universitetet i Oslo var i gruppene Cariology og Microbiology and Immunology. Andre norske presentasjoner var fra Universitetet i Bergen og NIOM innen områdene Pulp Biology, Periodontal Research og Dental Materials.

Laser-unit

I forbindelse med møtet var det også en liten messe. De fleste utstillerne viste vanlige produkter for tannklinikken, men to presentasjoner var spesielle. Den ene var verdens første kommersielt tilgjengelige laser-unit, beregnet til bruk i tannklinikken. Denne produserer stråler fra CO₂ og fra Helium-Neon laserkilder, men ikke Nd-YAG stråler på grunn av varmetransporten til tennenes støttevev. Ulempen med CO₂-stråler er at disse ikke kan ledes fiberoptisk. Uniten besto derfor av stive ledd og vinkelstykker, noe som ga en viss likhet med det gamle snortrekket. Foreløpig er anvendelsesområdet for laser i munnhulen begrenset, men det forskes intenst på området (1). Et annet produkt, som foreløpig ikke er kommersielt tilgjengelig, er et interaktivt system for billedlagring og gjenfinning. Med dagens teknologi kan alle former for bilder lagres elektronisk. Ved hjelp av en mikrodatamaskin med dertil egnet program og en optisk diskavleser kan røntgenbilder, studie-

bilder, pre- og postoperative bilder mm lagres, gjenfinnes og reproduseres.

«Star Wars»

Med en videre utvikling av datateknologien vil det også kanskje være mulig å lagre elektronisk de 3-dimensjonale formene på tannbuen eller tennene til pasientene (2). Det er også sannsynlig at hele elektronikken med tiden vil kunne styres med muntlige instruksjoner til datamaskinen (3). Selv om det nå kanskje skapes inntrykk av at «Star Wars» er på full fart inn i odontologien, må det bemerkes at dette temaet nærmest druknet blant alle de kliniske presentasjonene. Noen av disse var beregnet for andre yrkeskategorier enn odontologer. Andre var så spesielle at det krevdes spesialkompetanse for å vurdere innholdet. De aller fleste presentasjonene var imidlertid lettforståelige, og ga et godt inntrykk av hva det forskes på i øyeblikket innen odontologi rundt i verden.

Mye av dette vil aldri bli publisert, enten fordi metodikken er for dårlig, problemstillingen er dilettantisk, funnene er negative eller studiene er uinteressante. Det er likevel en stor fordel å reise på slike årlige kongresser, både fordi man får nye impulser, og fordi man får en oversikt over hva som i øyeblikket oppfattes som problemer innen odontologisk forskning. Dessuten kan man lære å unngå metodiske fallgruver. Dette gjelder selvfølgelig også egne presentasjoner. Ulempen med arrangementet er at alle re-

sultatene som rådeten allerede er når de presenteres, er at alle kunne kontrollere eventuelt endret i programmet imidlertid vil leveringsfristen selv om dette ka

Vi

Porse

- * Kron
- * Porse
- * Skul

Kulze

- * Kron
- * Lami

Ø

Åpningstide
Mand.-fred
Lørd.: etter

Mesterløl
for servic
kvalitet.

postoperative bil-
gjenfinnes og re-

utvikling av data-
det også kanskje
gre elektronisk de-
mene på
tennene til pa-
et er også sann-
elektronikken med
one styres med
uksjoner til data-
Selv om det nå
s inntrykk av at
på full fart inn i
nå det bemerkes
t nærmest druk-
e kliniske presen-
i av disse var be-
yrkeskategorier
er. Andre var så
krevdes spesial-
r å vurdere inn-
fleste presenta-
midlertid lettfor-
et godt inntrykk
es r øyeblikket
gi rødt i verden.
vil aldri bli publi-
li metodikken er
lemstillingen er
mene er negative
er uinteressante.
stor fordel å reise
kongresser, både
nye impulser, og
oversikt over hva
t oppfattes som
en odontologisk
iten kan man læ-
diske fallgruver.
elvfølgelig også
joner. Ulempen
ntet er at alle re-

sultatene som rapporteres i reali-
teten allerede er et 1/2 år gamle
når de presenteres. Dette er nød-
vendig for at alle bidragene skal
kunne kontrolleres, evalueres og
eventuelt endres, samt bli tryk-
ket i programmet. Man burde
imidlertid vurdere å forkorte inn-
leveringsfristen på bidragene,
selv om dette kan medføre en ri-

siko for at kvaliteten reduseres.

Referanser

1. Zakariassen K L, Dederich D N, Tulip J. Lasers in dentistry: «Star Wars», Dreaming or a future reality? Canad Dent J 1988;54:27-30.
2. Samson M, Poussart D, Laurendeau D, Bernard C. Acquisition of the 3D profile of dental imprints

by means of computer vision techniques (Abstract 448). J Dent Res 1988;67 (spec):169.

3. Feldman C, Stevens D. The feasibility of a computerized voice recognition charting system (Abstract 451). J Dent Res 1988;67 (spec):169.

Asbjørn Jokstad □

Vi utfører følgende tekniske arb.:

Porselensarb.

- * Krone/broarb.
- * Porselens laminaer, inlay onlay
- * Skulder porselien

Kulzer, kompositarb.

- * Krone/broarb.
- * Laminaer, inlay onlay

Dicor arb.

- * Kroner
- * Laminaer, inlay onlay

Konus kroner

Patent fester

Hel/partielle proteser

Repr. og rebaseringer utføres raskt.

Ønskes mer informasjon? Ring 066-16 421.

Åpningstider:
Mand.-fred. 8-17
Lørd.: etter avtale

Mesterlaboratoriet
for service og
kvalitet.

Tanntekniker

B. BORTEN

Tlf. (066) 16421 — Postboks 658
2201 KONGSVINGER

Medlem i:
HOT OTML NTMF